

SIMON MURRAY

**JURNALUL UNUI SOLDAT
ÎN LEGIUNEA STRĂINĂ
(1960–1965)**

Traducere din limba engleză de Andrei Covaciu-Pogorilowski

Prefață de Paul Anastasiu

Cuprins

<i>Prefață</i> de Paul Anastasiu	5
<i>Cuvânt-înainte</i>	19
<i>Introducere</i>	25
Capitolul 1 – <i>Aclimatizarea</i>	29
Capitolul 2 – <i>Sully</i>	87
Capitolul 3 – <i>Regimentul</i>	125
Capitolul 4 – <i>Les colons</i>	158
Capitolul 5 – <i>Djebel</i>	164
Capitolul 6 – <i>Trădarea</i>	204
Capitolul 7 – <i>Gustul libertății</i>	215
Capitolul 8 – <i>Înapoi pe front</i>	231
Capitolul 9 – <i>Interludiu</i>	270
Capitolul 10 – <i>Peloton</i>	345
Capitolul 11 – <i>Recompensele</i>	382
Capitolul 12 – <i>Le Dénouement</i>	414
<i>Epilog</i>	439
<i>Anexă – Camarón</i>	451
<i>Mulțumiri</i>	457

Introducere

M-am înrolat în Legiunea Străină pe data de 22 februarie 1960. Aveam nouăsprezece ani și am făcut parte din aceasta vreme de cinci ani. În toată acea perioadă nu am rămas nicio dată fără creion și hârtie, așa că am notat evenimentele petrecute în fiecare zi, cu foarte puține excepții. În această carte, am extras din jurnal numai acele lucruri care mi s-au părut demne de interes și am lăsat deoparte, zic eu, cele mai multe dintre amănunțele plicticoase. În Legiune există lungi perioade anoste – iar uneori acestea reprezintă cea mai mare problemă. Am ales personajele la întâmplare, dar niciunui nu i s-a acordat o atenție exagerat de mare, pentru că, la urma urmei, asta eram cu toții, niște indivizi singuratici. Am descris evenimentele care au lăsat cele mai adânci urme în memoria mea, pentru că numai acestea marchează etapele drumului parcurs de mine în cei cinci ani.

Atunci când am ajuns la Paris, cu multă vreme în urmă, și m-am oprit în fața porților Legiunii în acea zi rece și umedă de februarie, nu eram prea hotărât ce urma să fac. Știam că urma o perioadă foarte diferită de viața mea relativ tihnită de până atunci. Nu prea eram genul de om care bate de obicei la porțile Legiunii, cu toate că, în trecut, în familia mea existaseră bărbați care aleseseră cariera militară.

Respectiv Aveam un frate mai mare care fusese ofițer în *Scots Greys*¹, iar tata, un bunic, un străbunic și un stră-străbunic fuseseră ofițeri în regimente de elită precum *Black Watch*². Eu urma să devin doar un caporal al Legiunii Străine.

Urmasem una dintre cele mai vechi școli publice din Anglia și proveneam dintr-o familie bună, din clasa mijlocie, care făcuse ceva bani de pe urma Revoluției Industriale și din tranzacții cu acțiuni la bursă. Averea fusese risipită în cele din urmă de cheltuiitorii mei bunici. Cu toate acestea tradiția familiei și școala au sădit în mine valorile care au fost și sunt considerate a fi în continuare potrivite pentru un tânăr gentleman aflat la început de drum.

La fel ca oricare alt englez, citisem romanul *Beau Geste* al lui Wren și eram de părere că serviciul militar efectuat într-o armată străină, pe teritoriu străin era o formă acceptabilă de a-ți începe viața – pe vremuri, se chema că pleci în campanie. Ceea ce nu știam atunci era faptul că Wren realizase un tablou al Legiunii care reflecta destul de bine realitatea, iar eu urma, într-adevăr, să încep o viață aspră, pentru care nu eram deloc pregătit. Viața mea urma să devină complet lipsită de romantism și, ca recrut, mă deosebeam complet de soldații obișnuiți ai armatei franceze.

Multă lume m-a întrebat de ce m-am înrolat în Legiune și, cu toate că nu există niciun mister în ceea ce mă privește, nu am un răspuns limpede la această întrebare. O minte ascuțită ar putea trage anumite concluzii citind jurnalele mele – da, a existat o fată, pe nume Jennifer – dar experiența prin care am trecut nu se poate rezuma la atât. Am locuit în garsoniere

---

¹ *Royal Scots Greys*, regiment de cavalerie din armata britanică, existent în perioada 1707–1971.

² Batalion de infanterie din cadrul Regimentului Regal Scoțian.

Respectiv, ieftine, închiriate, în Manchester, câștigându-mi traiul ca muncitor într-o turnătorie de fontă și primind șapte lire pe săptămână. Nu era prea plăcut și trăiam cu impresia că nu am nicio țintă în viață. Armata britanică îmi refuzase înrolarea, spunându-mi să mă întorc peste șase luni. Cred că nu eram decât un tinerel, fără prea multă încredere în sine, care dorea să trăiască o provocare extremă, cu ajutorul căreia să pășească în rândul bărbaților adevărați. Voiam să îmi dovedesc ceva mie însumi, să văd dacă puteam face față acelei provocări. Citisem destule cărți, îmi alesesem eroii și aveam propriile mele vise.

Poate că, în acele vremuri îndepărtate, viața nu era o alergătură de la un cap la altul. Aveam mai mult timp să ne facem de cap și să trăim aventuri. Aveam mai puțin de pierdut, pentru simplul motiv că nu aveam nimic. Poate că viața părea prea lungă și poate că motivul pentru care m-am înrolat nu este, oricum, atât de important. Ceea ce contează este faptul că am făcut acel pas. Iată cum s-au desfășurat lucrurile...

SIMON MURRAY

Respectiv, canalizare, iar apoi, ca o ultimă umilință, au continuat să se târască pe podelele barăcii, gemând și găfâind, în vreme ce noi stăteam în poziție de drepti, aliniați în dreptul paturilor. Când se târau pe la picioarele noastre, acoperiți de mângă și jeg, nu mai arătau a oameni.

Aceasta este pedeapsa pe care o primesc dezertorii – lecție pe care am ținut-o minte cu toții. Nu există niciun camarad care să nu se fi gândit la un moment dat să dezerteze. Cu toată ura și dezgustul pentru această demonstrație de barbarie inutilă, în sufletul nostru fusese sădită teama de ceea ce văzusem: brutalitatea dezlănțuită, pusă în aplicare de un sadic precum Wissmann, care nu se poate controla și care nu poate răspunde decât în fața Legiunii – iar în Legiune nu există posibilitatea de a protesta, autoritatea revenind celor investiți, de la caporal în sus.

31 iulie 1960

Lefevre și Aboine fac *pelote* câte patru ore în fiecare zi: două de dimineață și două la vremea siestei – cea mai fierbinte parte a zilei. Aboine, care este negru, rezistă destul de bine, în pofida faptului că pare să sufere de o formă avansată de sifilis, pentru tratarea căruia primește zilnic injecții cu penicilină. Lefevre însă arată ca un muribund. Ochii lui sunt două safire cufundate în niște găvane negre și umflate, iar el arată complet lipsit de vlagă. A ajuns o epavă ambulată. Sper să treacă cu bine de această încercare, deși arată ca un om care nu își mai dorește să trăiască.

3 august 1960

Azi-dimineață, am început să ne antrenăm de zor pentru saltul cu parașuta, zburând cu un avion Nord Noratlas modificat special pentru transportul trupelor. E un model destul de vechi, cu un fuzelaj în formă de cârnat și dotat cu câteva

Respe**bănci** care se pot rabata atunci când se trece la treabă. Înăuntru se mai pot observa două cabluri întinse pe sus, de care parașutiștii se prind cu chingile – și cam asta e tot. Cu toate că nu am făcut niciun salt, a fost palpitant să-i vedem pe ceilalți aruncându-se în gol. De fapt, a fost înspăimântător și, când mă gândesc că data viitoare va fi rândul nostru, simt că mă ia cu amețea.

În ultima perioadă am tot alergat pe dealuri – am făcut instrucție tactică de deplasare a trupelor pe teren accidentat. În plus, în fiecare dimineață, am acoperit în pas alergător cei 16 km care ne despart de Bel-Abbès – așa că ne-am întărit mușchii și am căpătat o excepțională condiție fizică. *Parcours de combattants* de aici este mult mai obositor decât cel de la Mascara, însă am ajuns să sărim peste ziduri și tranșee sau să ne cocoțăm pe funii asemenea unor maimuțe. Cei care mai aveau grăsime au constatat că nu mai au.

Astăzi ni s-a prezentat sistemul de oprire a căderii. Este vorba despre un aparat folosit în timpul exercițiilor de sărituri și aterizări. Există o platformă, așezată la circa 7,5 m deasupra solului, pe care săritorul stă prins în niște hamuri. La comanda „sari”, acesta se aruncă de pe platformă (o experiență nu prea plăcută) și, chiar înainte să atingă pământul, cu voia lui Dumnezeu, hamurile îl trag brusc în sus, lăsându-l atârnat și balansându-se încoace și-ncolo până când, în cele din urmă, este eliberat și lăsat să cadă pe pământ asemenea unui sac plin cu mere. Aceste exerciții sunt o simulare a aterizării. După fiecare cădere, trebuie să ne rostogolim. În ultimele săptămâni ne-am rostogolit de ni s-a făcut rău, simulând mii și mii de aterizări, însă, din păcate, tot antrenamentul nostru pare să fi fost făcut în zadar. Wissmann nu este deloc mulțumit de noi. Cel care l-a dezamăgit în mod special este Planchet, care a refuzat să sară, așa că Wissmann l-a snopit în bătaie, ceea ce pe noi nu

ne-a îngrijorat defel; Planchet este un mic ticălos. E un francez oacheș și, la prima vedere, pare doar un borfaș oarecare. Apoi îți dai seama că are niște ochi de șarpe, cu pupilele străbătute de o dâră galbenă. Este înșelăciunea și viclenia întruchipate. Îți vine să vomți numai uitându-te la el.

Aseară, Faugloire, un alt francez, destul de antipatic, din secția noastră, s-a plâns că i s-au furat niște bani. Acesta ar fi primul nostru caz de furt. I-a raportat incidentul lui Krueger, care s-a înfuriat la culme. S-a făcut imediat o inspecție la sânge, în care ni s-au verificat toate lucrurile, inclusiv obiectele personale. Pentru o perioadă nedefinită, vom mânca în picioare, toate deplasările se vor face în pas forțat și oricine va fi văzut mergând de voie, indiferent de oră, va fi imediat pedepsit. În plus, în fiecare seară, după *la soupe*, se va face instrucție cu armele, urmată de inspecție. Într-un cuvânt, viața noastră va deveni un calvar. Și toate acestea din vina lui Faugloire. Eu cred că, de fapt, el și-a pierdut banii la cărți sau i-a băut în oraș.

Atmosfera din cazarmă a devenit brusc una de neîncredere generalizată. Acum toată lumea este suspectată de ceva. După părerea mea, suspectul numărul unu este Planchet, care doarme chiar lângă Faugloire.

Indignarea care cuprinde tabăra atunci când se semnalează existența unui *voleur* este un adevărat paradox. Mai puțin de 10% dintre bărbații aflați aici nu au făcut pușcărie pentru furt; unii ar fi urmat să facă – și din acest motiv s-au înrolat în Legiune. Cu toate acestea prima regulă din codul etic al Legiunii este „să nu furi”. Pedepsele pentru această fărădelege sunt variate și depind în mare măsură de atmosfera generală care domnește în momentul în care hoțul este prins. Aplicând pedepsele arătate mai înainte, Krueger s-a asigurat că atmosfera va fi extrem de tensionată în clipa în care hoțul va fi descoperit. Dacă va supraviețui atacului inițial, hoțul va fi pus pe o

Respectiv, masă, cu mâinile și picioarele rășchirate, cu baionete înfipite în palme, care îl țintuiesc locului. Se pare că acesta este tratamentul obișnuit aplicat celor care nu știu să-și țină mâinile acasă. Eu nu am asistat la o astfel de pedeapsă, însă am aflat o mulțime de detalii cutremurătoare de la unii care au asistat. Pare înfiorător, însă cred că este o pedeapsă mai blândă decât cea a arabilor, care, pentru aceeași faptă, obișnuiesc să taie mâna cu totul.

Ultima veste e că Heinz, olandezul care a fugit în urmă cu trei săptămâni, a fost prins, iar acum se răcorește într-o celulă din Bel-Abbès. Wissmann e încântat și abia așteaptă ca Heinz să se întoarcă la Sully.

După o săptămână

Viața merge înainte. Petrecem tot mai mult timp pe dealuri. Am ajuns să ne familiarizăm cu împrejurimile. Citirea unei hărți seamănă cu cititul unei cărți. Ne jucăm de-a v-ați ascunselea în variante sofisticate. Krueger se pitește prin tufișuri cu o grupă de soldați, făcând pe arabii, iar noi, ceilalți, trebuie să le dăm de urmă. Cunoaște bine tacticile *fellagha*, așa că ambuscadele în care picăm uneori ne arată cât de neexperimentați suntem încă.

Ore în șir ascultăm vorbindu-se despre cum acționează *fellagha*, învățând o mulțime de lucruri despre felul în care aceștia trăiesc și se deplasează, despre cum se poate depista prezența lor în zonă și, mai presus de toate, cum se pot recunoaște capcanele puse de aceștia. Atunci când ne deplasăm pe timp de noapte, camaradul care se află în fruntea coloanei ține adesea în fața lui un fir lung de iarbă, ca să poată detecta din timp ața subțire care s-ar putea întinde, nevăzută, de-a curmezișul potecii. Este posibil ca aceasta să fie legată de o grenadă prinsă de trunchiul unui copac aflat lângă potecă și

Respect al cărei ac de siguranță a fost pe jumătate scos. Cea mai mică mișcare îl poate scoate complet, declanșând explozia, iar dacă s-a umblat la focos, aceasta se produce instantaneu, fără să se audă un sfârâit înainte.

Fellagha sunt niște maeștri ai trucurilor și surprizelor. Cineva găsește într-un gard viu un steag și îl culege. Imediat, explodează o mină și un cap, o mână sau un picior este smuls din trupul bietului individ. Banala cutie de conserve aruncată la marginea drumului conține un detonator și 250 g de explozibil plastic. Orice ușă deschisă reprezintă un potențial pericol de explozie.

Fellagha nu ostenesc niciodată și, dacă noi ne-am relaxa fie și pentru o secundă, aceea ar putea să fie ultima secundă a vieții noastre. Cam acesta este mesajul, iar cei și-l însușesc au șanse să se afle în viață și peste cinci ani. Cei care îl ignoră nu vor avea nicio șansă.

E sezonul strugurilor, așa că primim din belșug. Ne prind foarte bine în timpul marșurilor. Singura problemă ar fi aceea că sunt un foarte bun laxativ.

Krueger n-a fost bun de nimic vreo două zile din pricina unei dureri de măsele și se pare că, deocamdată, a renunțat la obsesia banilor furați lui Faugloire. Ceea ce este un lucru bun, fiindcă am scăpat de instrucția de seară. Cred că nu se va afla niciodată cine a șterpelit banii – sau măcar dacă au existat cu adevărat acei bani.

Aseară am primit o frumoasă scrisoare de la Jennifer. Fără morală de data aceasta! Ea și Christie se pare că se bucură de o minunată vacanță în Europa – mult mai plăcută decât vacanța mea în Algeria.

9 august 1960

Estoban, un spaniol din secția noastră, a dezertat noaptea trecută în timp ce făcea de gardă – și a făcut greșeala fatală de a

Marșul a fost pur și simplu criminal. Am acoperit o distanță de 56 km, înaintând cu o viteză medie de 5 km/h. Am plecat pe la sfârșitul după-amiezii, ca să profităm de răcoarea serii și, până la miezul nopții, am parcurs câțiva kilometri. Apoi, după câteva ore de somn, am pornit din nou la drum, la ora 4. La scurtă vreme, coloana se răsfirase asemenea unor mărgele înșirate pe o ață prea lungă. Cu toții căram o mulțime de lucruri, carabine, grenade, muniție, rații, saci de dormit, truse de prim-ajutor, lopeți și sticle de bere, astfel că, pe la prânz, ajunseserăm într-un hal fără de hal. Caporalii, care purtau bocanci ușori și nu cărau nimic în spate, ne îndemneau cu strigăte și amenințări, în vreme ce noi tremuram de oboseală. La un moment dat, legionarul Klaus a căzut cu fața în jos, însă a fost readus la viață cu lovituri de bocanc, după care și-a continuat marșul. Klaus se simte bine acum – în cazarmă este un încrezut și o gură-spartă, mai puțin în momentele în care dă de greu, altfel, e destul de inofensiv.

Când în sfârșit am revenit în tabăra de la Sully, nu mai eram în toate mințile. Cei mai mulți dintre noi aveau picioarele pline de sânge, ceea ce înseamnă că, în curând, rănilor se vor infecta, după care vor supura săptămâni întregi. Asta este cea mai mare belea. Picioarele lui Klaus sunt într-o stare deosebit de proastă: nici nu crede că va mai putea să umble vreodată normal. E convins de aceasta, însă eu cred că va supraviețui. Cei care au fost suficient de nesăbuiți să poarte ciorapi în timpul marșului suferă acum cumplit, căci, în clipa în care și i-au scos din picioare, aceștia erau plini de un amestec lipicios de piele și puroi care mirosea îngrozitor. Pentru marșurile lungi e mai bine să-ți pui bocancii din piele pe piciorul gol. Există mai multe teorii referitoare la încălțăminte: una dintre cele mai interesante spune că, dacă îți umpli bocancii cu urină, după care mărșăluiești

Respon încălțat cu ei, aceștia îți se vor mula perfect pe picior și apoi îi vei putea purta o viață întreagă. Eu nu am încercat această metodă, însă o voi ține minte, pentru orice eventualitate.

9 septembrie 1960

Astă-noapte, bătrânul Kracker a dat de bucluc în timp ce se afla de gardă. Kracker este un neamț masiv și necioplit, însă un tip simpatic și prietenos. Îl găsești mereu în toane bune și întotdeauna își face treaba – poate își dă chiar prea mult silința. Uneori devine nesuferit, dar, în general, e un om simplu, cu o constituție de taur și cu o forță pe potrivă. E lipsit însă de agresivitate, parcă ar fi un urs mare de pluș.

A adormit în timp ce făcea de gardă, iar Wissmann l-a surprins. I-a luat lui Kracker carabina și l-a izbit cu patul acesteia, în somn, peste obraz. Lovitura este cunoscută sub numele de *coup de crosse*. Hristoase, ce mai trezire din somn!

După o scurtă vizită la infirmerie, Kracker, a cărui față arată ca o minge de fotbal, a fost băgat la arest – și a încetat să mai zâmbească. Sărmanul de el. Am constatat că există un Kracker în fiecare companie din toate armatele, în fiecare clasă din toate școlile lumii; sunt oameni de treabă. Wissmann este un ticălos nenorocit. Ce fel de animal trebuie să fii ca să faci așa ceva?

Între timp, noi continuăm să dăm tot felul de teste. Iată și o veste extrem de proastă: va trebui să alergăm complet echipați (cu carabina în mână și cu ranița în spate) cale de opt kilometri. Traseul trebuie acoperit în mai puțin de o oră, ceea ce nu este prea greu dacă reușești să menții un ritm constant. De Graaf nu a reușit pentru că, susține el, picioarele îi sunt încă infectate după marș. Și alți legionari au aceeași problemă, însă ei au reușit să treacă proba. Sărmanului De Graaf i-a pierit orice urmă de entuziasm. Am alergat alături de el o bună bucată de drum, însă am văzut că nu mai avea suficientă voință

Respectiv, ani de îndurat, în comparație cu cei cinci ai mei, și, ca să fiu sincer, el se află într-o situație mai bună.

Ultimul lucru pe care l-am făcut astăzi a fost să ne urcăm în avion împreună cu niște băieți care fac căderi libere. Mi s-a părut ceva extraordinar, însă în clipa în care m-am așezat în dreptul ușii avionului, am privit în jos și mi-am dat seama că, data viitoare, voi sări și eu, am simțit cum mă trec fiorii.

28 septembrie 1960

Azi-dimineață ne-am trezit devreme, însă cu mult înainte să sune deșteptarea eu deja eram treaz, stând liniștit în pat. So-sise în sfârșit ziua Z, iar adrenalina din corpul meu nu a pregetat să înviioreze inima.

Păream cu toții puțin cam abătuți, așa că ne-am echipat fără grabă înainte de a ne îndrepta către *réfectoire* ca să bem cafeaua. Nimeni nu avea chef de vorbă! Ne-am urcat într-un camion și ne-am îndreptat în liniște către aeroport, acolo unde ni s-au înmănat parașutele. Ni le-am pus în spinare, le-am verificat și am ajustat toate chingile, după care le-am dat din nou jos și le-am înșirat, rămânând lângă ele, fumând și sporovăind în așteptarea avioanelor și a ordinului de îmbarcare. În cele din urmă, ni s-a strigat: „*Équipez-vous!*”¹ Un val de adrenalină mi-a invadat corpul în timp ce alergam să mă așez în formație.

Ne-am pus din nou parașutele în spinare și am început să strângem chingile. Exersaserăm cu toții această operație, poate de o mie de ori, și am fi putut-o repeta și în somn – doar că de data aceasta situația era reală. Degetele încetează să se miște cum trebuie și senzația de sufocare este cât se poate de autentică – sau poate numai eu simțeam asta? Mestecam întruna gumă, sperând din tot sufletul să par relaxat, însă, în realitate,

---

¹ Echiparea (lb. fr.).

Respețeam pe mine de frică. Toți ceilalți păreau că se pregătesc de bal. În cele din urmă, am încheiat pregătirile, iar subofițerii au verificat la fiecare dacă totul este în regulă. Surpriză, surpriză! Aproape toți o rasoliseră. Chingi atârinate, catarama desfăcute, o parașută ieșită pe jumătate din capotă – un adevărat dezastru!

Subofițerii au îndreptat lucrurile, după care am fost duși cu toții la avion. În total, eram treizeci și șase de oameni, înșirați de-a lungul fuzelajului, în vreme ce patru se așezaseră pe jos, pentru că nu mai avuseseră loc pe banchete. Tensiunea era la cote maxime. Deși simțeam că mai aveam puțin și făceam în pantaloni de frică, o curiozitate debordantă puse stăpânire pe noi.

Bătrânul Lejeune mi-a adresat un zâmbet, iar eu i-am zâmbit pieziș, ceea ce l-a făcut să izbucnească în râs, nenorocitul. Cineva a început să cânte, iar noi i-am urmat exemplul – alt dezastru! Adjutantul responsabil cu instrucția noastră se afla și el la bord, fâțâindu-se înapoi și-ncolo și bucurându-se de suferința noastră. Ore întregi ne spusese cum să sărim corect din avion, iar acum urma să vadă dacă ne însușiserăm cum trebuie lecțiile lui.

Ne-am așezat încet, încet în poziția regulamentară pentru decolare și, după o ultimă mărire de turație a motoarelor, ne-am desprins de sol.

Minutele au trecut unele după altele și pe fereastra ovală am putut zări pământul, aflat acum la trei sute de metri sub noi. Avionul a încetat să se mai înalțe, continuându-și zborul în plan orizontal. (Inima mea începuse să bubue ca un motor în doi timpi și cred că nimeni nu mai mestecase vreodată gumă cu atâta energie.)

Deodată, lumina roșie de deasupra s-a aprins, iar Lejeune ne-a făcut semn să ne ridicăm în picioare, strigând: „*Debout!*”

Respe *Accrochez!*¹ Ne-am ridicat cu toții și ne-am prins parașutele de cablurile de deasupra capetelor, care se întindeau pe toată lungimea avionului. Subofițerii s-au grăbit să treacă printre cele două șiruri de parașutiști, trecându-și mâinile peste parașute ca să se asigure că suntem legați cum trebuie de cabluri. Arătam ca niște sardine, iar picioarele mi se înmuiaseră cu totul.

„*Bon voyage!*”² a rostit Lejeune verificându-mi parașuta. I-am răspuns cu un zâmbet amar, special pregătit pentru astfel de ocazii. Duduitul motoarelor a fost brusc acoperit de sunețul strident al soneriei. Am simțit cum mi se întoarce stomacul pe dos. Lumina roșie a fost înlocuită de cea verde și am văzut că primul parașutist se afla deja lângă ușă, în poziție de salt. *Moniteur*-ul i-a strigat „du-te”, l-a bătut pe spate și dus a fost. Șirul de parașutiști a înaintat cu un pas, iar următorul camarad s-a așezat pe poziție. Abia dacă mai puteam respira. Gura îmi era uscată ca iasca: nici măcar nu știam că pot fi într-atât de înfricoșat. Iisuse, ce fricos! Dar dacă faci pe tine de frică, faci pe tine de frică și basta.

Șirul a început să înainteze pas cu pas, așa că, în cele din urmă, m-am trezit lângă ușă. Îl vedeam în fața mea pe Maraskal, pregătit să sară. Lejeune i-a strigat „du-te”, însă nenorocitul nu s-a mișcat. Lejeune a strigat din nou și l-a lovit cu putere pe spate. Maraskal însă încremenise acolo. Lejeune a început să urle ca un nebun, acoperind duduitul motoarelor, după care i-a tras un șut în fund, făcându-l pe Maraskal să dispară brusc. Apoi m-am trezit eu în fața ușii, ținându-mă cu ambele mâini de marginile acesteia, cu un picior în față, privind către cer, însă întrezărind și pământul de dedesubt, aflat atât de departe.

---

¹ Ridicați-vă! Prindeți-vă! (lb. fr.).

² Drum bun (lb. fr.).

Respect p Eram pregătit de salt, mintea mea străduindu-se cu disperare să-și amintească ce trebuie să fac atunci când sar din avion. Adjutantul stătea ghemuit lângă ușă, privindu-ne cum sărim și luându-și notițe. Zgomotul motoarelor era asurzitor, iar timpul părea să fi încremenit. Apoi am auzit vocea lui Lejeune venind parcă de undeva de departe. Mi-a fost greu să disting ce spunea: poate că era o greșeală și totul se anulase. Atunci am simțit o mână cum îmi atinge spatele.

În clipa aceea am realizat că, de fapt, voiam să mă arunc. Am sărit cât de repede și de avântat am putut, folosindu-mi toate puterile. Apoi am căzut, am tot căzut, într-un hău nesfârșit; jos, tot mai jos. Îmi țineam ochii atât de strâns închiși, încât aveam senzația că îmi vor exploda. Apoi, în clipa în care s-a deschis parașuta, am auzit un pârâit ascuțit – și imediat am început să plutesc în aer, atârând nemișcat. O senzație cu adevărat uluitoare.

Liniște și nemișcare. Un sentiment fantastic, absolut magnific. Parcă fusesem transportat într-o altă lume. Puteam vedea avionul sus, în spatele meu; imediat, alți doi parașutiști au sărit din acesta, cu parașutele întinse în spatele lor. După o clipă, acestea s-au deschis, prinse de suspante, începând să plutească ușor, asemenea unei perechi de pescăruși. Jos, terenul era presărat cu puncte albe, indicând locurile în care ceilalți parașutiști aterizaseră deja. Mi se părea că eram suspendat de un balon și că pluteam de ceva timp în aer. Apoi, deodată, am constatat că pământul se apropie cu viteză. Acesta este momentul în care, dacă nu ești atent, te poți alege cu gleznele rupte. Picioarele strânse, genunchii ușor îndoiiți, coatele lipite de corp, mâinile pe chingi, sub bărbie, capul jos. Rămâi în această poziție și aștepți momentul impactului, care nu a întârziat. Am aterizat

Respe cu un bufnet asemănător celui unui sac de cartofi prăvălit la pământ. Mă simțeam absolut minunat. O bagatelă!

Se spune că prima săritură este cea mai bună. Nu o poți uita niciodată. Pare că durează mai mult decât în realitate, iar combinația de trăiri inedite este pur și simplu miraculoasă. Pentru mine, a fost cu siguranță ceva senzațional, așa că abia aștept următorul salt, programat pentru mâine.

De cum am aterizat, ne-am repezit la chifle și la sticlele cu bere. Nu ne gândeam decât la saltul abia încheiat și la experiența trăită cu această ocazie. Ne simțeam într-o formă fantastică și eram absolut încântați de noi înșine. Adjutantul și-a făcut și el apariția, m-a scos în fața celorlalți, ținându-mă de ureche, și a declarat: „*Voici mon champion du promotion. Il a fait saut sensationnel.*”¹

M-am simțit, pe de o parte, cuprins de stânjenală, dar, pe de altă parte, satisfăcut. Adjutantul a continuat spunând că, în toți anii petrecuți la Blida, nu mai văzuse niciodată pe nimeni executând primul salt în felul în care o făcusem eu. Cei mai mulți se aruncă pur și simplu în gol, însă eu țâșnisem pe ușa avionului asemenea unui dop de șampanie. Adjutantul era încântat – cred că și eu eram. Aceasta arată ce poate face panica adrenalinei din corpul unui om și ce poate face adrenalina „arcurilor” din picioarele omului respectiv.

Rezultatele saltului au fost următoarele: două picioare rupte, o vertebră fracturată și câteva glezne luxate. Zece oameni refuzaseră, în ultima secundă, momentul adevărului, să sară odată ajunși în dreptul ușii. Unul dintre ei era din Legiune. Pentru toți aceștia, este ceva îngrozitor, iar momentul respectiv îi va urmări pe tot parcursul vieții, pentru că, în clipa în care au cedat

---

¹ Iată șeful meu de promoție. A făcut un salt senzațional (lb. fr.).

Respe în fața fricii, au devenit niște lași – nu numai în fața celorlalți, ci și în fața lor înșiși. Ceea ce este o adevărată tragedie. Cei care nu au sărit trebuie să se întoarcă la sol cu avionul, urmând să se îmbarce cu următoarea grupă, ceea ce este cu adevărat umilitor. Odată ajunși pe pământ, ei vor trebui să suporte imensa rușine de a coborî în fața colegilor lor, care își așteaptă rândul să decoleze. Vor trebui să simtă zeci de perechi de ochi privind-i cu dispreț, batjocură și surprindere, precum și rușinea de a fi ratat o ocazie unică. Legionarul care a refuzat să sară simte, probabil, că a dezamăgit întreaga Legiune. Nu sunt greu de imaginat clipele de groază prin care trebuie să fi trecut colegul nostru gândindu-se că urmează să se întoarcă și să dea față cu camarazii lui, având deja aplicată eticheta de laș. Mai bine ar fi sărit. Sărmanul nenorocit!

În momentul în care ne-am întors în tabără, un sergent din cadrul Legiunii, pe care nu îl cunoșteam, ne-a făcut morală vorbindu-ne despre lașitate, după care ne-a ordonat să-l luăm pe bietul nătărău în unitate și să-i tragem o mamă de bătaie. Ca să îi arătăm ce? Că noi, legionarii, suntem niște tipi duri, care nu tolerează frica? Și cui să arătăm acest lucru? Nouă înșine? Probabil, însă noi mai știm că, mai devreme sau mai târziu, orice bărbat este cuprins de frică. Nu e nicio rușine să-ți fie frică. Unii și-o înfrâng, alții nu, însă decizia de a nu face un lucru de teamă se ia, probabil, într-o fracțiune de secundă – iar noi va trebui să trăim tot restul vieții marcați de momentul acela în care am hotărât să cedăm în fața fricii. Exact acest lucru a pățit camaradul nostru. Nimeni nu s-a atins de el, slavă Domnului, însă este un om condamnat.

După câteva zile

Totul s-a terminat. Mâine ne vom întoarce la Sully. Blida a fost o experiență memorabilă, fantastică. A fost și distractiv,

Respectiv înainte, când plecam în tot felul de misiuni, însă acum este altceva. Mâncăm puțin și nu mai bem atât de multă apă.

Loridon a organizat un fel de maraton militar, care începe la bordul unui elicopter. La început, zburăm pe deasupra mării și ne aruncăm de la o înălțime de zece metri, în vreme ce elicopterul zboară cu 60 km/h. Purtăm pe noi echipamentul de luptă, inclusiv bocanci, iar obiectivul este să înotăm până la țărșm – dacă supraviețuim saltului. Pe plajă ne așteaptă carabina, sacul și casca, iar după ce le culegem de jos, alergăm pe o distanță de opt kilometri. Cronometrul este pornit în clipa în care ne aruncăm din elicopter.

Saltul fără parașută dintr-un elicopter în mișcare este deopotrivă palpitant și înfricoșător. Avem o vestă de cauciuc care ne acoperă pieptul și spatele și care ar trebui să ne țină la suprafață până când ajunge la noi o barcă de salvare, în cazul în care ne-am pierde cunoștința la impactul cu suprafața mării. La o asemenea viteză, aceasta e tare ca betonul. Apa nu e deloc moale când plonjezi de la zece metri.

Mâine vom descinde într-o tabără a armatei regulate. Ne-am petrecut ultimele două zile spionând-o, observând mișcările santinelor și amplasarea exactă a minelor. Ne aflăm în posesia unui plan al taberei, așa că știm cu precizie unde se află depozitul de muniții, popota ofițerilor și dormitoarele. Cei de acolo au fost avertizați că ne vom face la un moment dat apariția, însă habar n-au în care dintre nopți. Serviciul de pază a fost dublat, iar în jurul taberei există suficientă sârmă ghimpată ca să împiedice un tanc.

După două zile

Noaptea trecută am fost parașutați la șase kilometri de tabăra armatei regulate. Eram zece oameni, însă ne-am împărțit

Respe în mai multe grupe de doi-trei legionari. Fiecare dintre noi știa ce are de făcut, dar mai întâi trebuia să pătrundem în tabără. Am ajuns acolo în jurul orei 1 și am văzut că totul era luminat ca ziua, iar îndărătul gardului de sârmă ghimpată puteau fi văzuți o sută de militari patrulând. În mod evident, ne așteptau.

Confecționaserăm niște afișe însemnate cu blazonul regimentului, iar intenția noastră era să pătrundem în cât mai multe locuri cu puțință fără să fim zăriți și să le agățăm peste tot. Lorida pusese pariu pe cinci lăzi de șampanie, spunându-i comandantului din armata regulată că oamenii lui vor pătrunde în tabără fără să fie descoperiți. Eu mă aflam în compania lui Delgado, iar ținta noastră era popota ofițerilor și camera de gardă. Ne-a luat o oră să tăiem gardul de sârmă. Apoi a trebuit să ne târâm aproape două sute de metri pe teren deschis. Militarii din armata regulată se aflau peste tot, însă parcă aveau orbul găinilor. La un moment dat, patru dintre ei au trecut pe o potecă sporovăind, în vreme ce noi stăteam întinși la pământ, în întuneric, la numai doi pași de ei. Erau atât de mulți, încât am hotărât că singura soluție era să jucăm totul pe cartea îndrăzelii. Doi oameni care se plimbă liniștiți pe întuneric vor fi considerați ca fiind de-ai lor, însă dacă s-ar fi văzut că ne furișăm în vreun fel, am fi fost descoperiți imediat. Mă așteptam ca alarma să se pornească din clipă în clipă.

Am ajuns la camera de gardă. Acolo, trei tipi stăteau întinși în pat, în vreme ce un sergent citea la masă o revistă cu benzi desenate. În spatele lui se afla un rastel de carabine descuiat. Am mers în spatele lui – calm, fără să scot niciun sunet. Delgado stătea ghemuit în dreptul ușii, pregătit să se năpustească dacă sergentul ar fi făcut vreo mișcare – dar nu a făcut, iar eu am luat una dintre carabine, după care m-am strecurat la fel de încet pe ușă afară.

Respect p
 Ne-am îndreptat apoi spre popota ofițerilor. Pe una dintre uși era scris numele comandantului: fără doar și poate, acela era dormitorul lui. Iar dacă ne-am fi luat după sforăielile care se auzeau dinăuntru, era clar că nu știa nimic de acțiunea noastră și că, în curând, va pierde cinci lăzi de șampanie cel puțin. În locul acela se mai aflau câteva uși, așa că am strecurat câte un afiș pe sub fiecare. Pe unul dintre acestea scriseserăm: „*Le deuxième R.É.P. vous souhaite une bonne nuit.*”¹ Dimineață aveau să fie foarte surprinși.

Am șterpelit trei sticle de scotch și una de Pernod, precum și atâtea beri câte mi-au încăput în sac, după care ne-am luat tâlpășița. Soldații continuau să patruleze, însă numărul lor se redusese considerabil. Între timp se făcuse ora 4. Am reușit să ne strecurăm afară fără să provocăm niciun incident și ne-am îndreptat către locul de întâlnire, aflat la circa șase kilometri de tabără. Toată lumea reușise să pătrundă în interiorul acesteia. Operația noastră reușise pe deplin. Ne simțeam cu toții cuprinși de entuziasm, cu toate că oboseala ni se putea citi pe fețe.

Loridon și Delgado s-au urcat în jeep, iar noi i-am urmat într-un camion. Apoi am asistat la un spectacol uluitor. Niciunul dintre noi nu mâncase de ceva vreme și, din pricina energiei consumate în ultimele șase ore, trupurile noastre erau cât se poate de vlăguite. Se făcuse ora 5.30, iar organismul nostru numai de alcool nu avea nevoie atunci. Cu toate acestea am deschis sticlele de scotch și am băut direct din ele. Nici sticla de Pernod n-a scăpat.

Rezultatul previzibil a fost un dezastru. Pedro Rodriguez și-a pierdut mințile, făcându-ne să ne cutremurăm de groază

---

¹ Regimentul II Parașutiști al Legiunii Străine vă urează noapte bună (lb. fr.).

Respe în clipa în care a spart gâtul uneia dintre sticle și a început să-l mănânce. Turna pe gât scotch și, din când în când, mușca din sticlă, începând să o mestece. Peste tot era sânge, în vreme ce el urla ca un descreierat. Nu mai văzusem în viața mea ceva asemănător, dar auzisem că, în Rusia, cazacii au obiceiul să mănânce paharele după ce termină două sticle de votcă – doar că, în cazul nostru, era vorba despre sticlă. Cumva, am reușit să ajungem înapoi la Lindless. Drumul de întoarcere a fost o adevărată nebunie.

Odată întorși, cei mai mulți dintre noi s-au băgat direct în pat, dormind până a doua zi la amiază – nu și Pedro. În momentul în care am intrat în *réfectoire*, la ora prânzului, am crezut că toată tabăra o luase razna. Pedro stătea în picioare pe o masă, însângerat din cap până în picioare, în vreme ce, dintr-o rană mare din braț, îi țâșnea sânge. În același timp, își flutura mâinile și urla că, dacă îi eram cu adevărat frați de sânge, trebuia să i-o dovedim bându-i sângele. Toată lumea din încăperea striga în același timp, unii spunându-i să tacă din gură și să plece de acolo, alții stricându-se de râs și spunându-i că era un tip pe cinste. Parcă nimerisem într-o casă de nebuni. Apoi, Pedro a aruncat o sticlă pe fereastră, după care a apucat alta și a spart-o de marginea mesei de metal. Lucrurile începuseră să ia o întorsătură urâtă. Nimeni nu se încumeta să se apropie de el, pentru că spaniolul își pierduse complet rațiunea. În cele din urmă, în *réfectoire* și-a făcut apariția Delgado, însoțit de trei gărzi. Cu o lovitură bine plasată cu patul puștii, l-a dezechilibrat pe Pedro, care s-a prăbușit la pământ, după care încă o lovitură în ceafă l-a făcut să rămână nemișcat. A fost cules de pe jos și băgat sub duș, i-au fost rupte hainele, după care a fost dus la infirmerie.

Respect p **Ultimele vești despre el spun că tăieturile i-au fost cusute și că, după o injecție cu tranchilizant, s-a mai domolit. Se va întoarce la *peloton* peste o zi sau două, după care va petrece opt zile la pârnaie pentru că a distrus inventarul Legiunii.**

Loridon nu-și ascunde satisfacția pentru felul în care i-am dovedit pe militarii din armata regulată, deși comandantul acestora pare extrem de supărat că i-am șterpelit din băutură. Delgado ne-a spus că s-a plâns colonelului Cailloud. Eu cred că lui Cailloud nu-i pasă. Cu atât mai puțin lui Loridon. Singura problemă este că, probabil, șampania nu va mai veni. Ce tip mizerabil trebuie să fie comandantul.

11 septembrie 1963

Astăzi am fost cu toții la regiment ca să ne vaccinăm împotriva holerei, după care ni s-a dat voie să ne petrecem restul zilei acolo. Un convoi ne-ar fi putut duce la Lindless seara, la ora 19.30, însă l-am pierdut. Neavând altă variantă, am hotărât să mă întorc pe jos. Trebuia să ajung acolo înainte de apelul de la ora 21, iar singura șansă pe care o aveam era să găsesc o ocazie pe drumul de coastă care să mă ducă de la Bou-Sfer la Les Andelouse. Les Andelouse se află cam la jumătate. După aceea, drumul către Lindless o cotește și urcă pe dealuri. Numai camioanele care au treabă la *peloton* îl folosesc, așa că urma să străbat pe jos ultimii trei kilometri.

Apoi a fost cât pe ce să dau de bucluc. Mergeam pe marginea drumului, când și-a făcut apariția o mașină, căreia i-am făcut semn să oprească. Înăuntru se aflau patru arabi, care mi-au spus că mă iau cu ei. Era întuneric, așa că nu le-am văzut prea bine fețele, altfel poate că aș fi observat ceva care m-ar fi făcut să mă răzgândesc. M-am așezat pe bancheta din spate a mașinii – o greșeală care ar fi putut să mă coste viața. Acolo